

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΒΑΛΑΣ

1 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟ ΜΟΥΣΕΙΟ

Άνοιξε τις πύλες του το 1965. Το παλαιότερο τμήμα του είναι χαρακτηριστικό παράδειγμα του νεοελληνικού μοντερνισμού, ενώ έχει μια προσθήκη του τέλους του 20ού αιώνα. Στις πλούσιες συλλογές του περιλαμβάνονται ευρήματα από την Αμφίπολη και την ευρύτερη περιοχή της Καβάλας.

2 ΟΔΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ

Το σημερινό δημοτικό ωδείο, ένα κτίσμα με έντονα νέο-κλασσικά χαρακτηριστικά, οικοδομήθηκε το 1884, από τα πρώτα εκτός των τειχών. Μαζί με το εγκαταλελειμμένο κτίριο με περισσότερο εκλεκτικιστικά στοιχεία, αποτελούν ένα ενδιαφέρον σύνολο.

3 ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Τρίκλιτη βασιλική εκκλησία του 1867, της ύστερης οθωμανικής περιόδου με λιτή διακόσμηση και στενό τρούλο. Στο ναό φυλάσσονται ενδιαφέρουσες φορητές εικόνες της εποχής εκείνης.

4 ΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ ΣΤΗ ΣΥΝΟΙΚΙΑ ΤΟΥ ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗ

Γύρω από την εκκλησία του Αγ. Ιωάννη αναπτύχθηκε, στα τέλη του 19ου και στις αρχές του 20ού αιώνα, μια εύπορη συνοικία. Στα λίγα κτίρια που σώζονται μπορεί κάποιος να δει παραδείγματα από διάφορες τάσεις, από το νεοκλασικισμό, έως την Art Nouveau και τον εκλεκτικισμό.

Α ΤΑ ΤΕΙΧΗ

Στους διάφορους τρόπους και υλικά κατασκευής του παράλιου και χερσαίου τείχους, όπως και στην οθωμανική του επέκταση προς βορρά (1520), μπορεί κάποιος να διαβάσει την ιστορία της πόλης. Σώζονται δύο πύλες και αρκετοί πύργοι.

Β ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Στις αρχές του 16ου αιώνα, στο χώρο που θα πρέπει να υπήρχε ένας παλαιοχριστιανικός ναός, ανοικοδομήθηκε μουσουλμανικό τέμενος από τον μεγάλο βεζίρη Ιμπραχίμ Πασά. Μετά την Ανταλλαγή των πληθυσμών το 1923 το κτίσμα αποδόθηκε στη χριστιανική λατρεία με λίγες τροποποιήσεις.

5 ΟΔΟΣ ΚΥΠΡΟΥ

Ίσως το ωραιότερο αρχιτεκτονικό σύνολο της πόλης. Η Μεγάλη Λέσχη, ιδιοκτησία της Φιλοπτώχου Αδελφότητας Κυριών Καβάλας, με έντονα νεοαναγεννησιακά στοιχεία και τα κτίρια του Δημαρχείου αποτελούν ενδιαφέροντα παραδείγματα κεντρο-ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής.

6 ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΑΠΝΟΥ

Ίσως η πληρέστερη έκθεση καπνού, καθώς παρουσιάζεται η περιπέτειά του από το χωράφι έως το περίπτερο. Τρόποι ζωής και στάδια εργασίας, διάφορες ποικιλίες του, τεχνολογικές εξελίξεις, αλλά και μοναδικές συσκευασίες τσιγάρων και σπύρτων συμπληρώνουν την έκθεση.

7 ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗΣ

Η κατοικία του επισκόπου, τα γραφεία της μητρόπολης, αλλά και το παρακείμενο Παλιό Παρθεναγωγείο (1891-94, σημερινό 10ο Δημοτικό Σχολείο) είναι ενδεικτικά της οργάνωσης των κοινοτήτων την εποχή της οθωμανικής περιόδου.

8 ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΕΣ SCHENAZI ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

Πρόκειται για ένα πραγματικό μνημείο βιομηχανικής κληρονομιάς των αρχών του 20ού αιώνα. Αποτελείται από σειρά καπναποθηκών και κτίριο διοίκησης, εκλεκτικιστικού ρυθμού, ενώ στο ανώθυρο της εισόδου αναγνωρίζεται η επωνυμία της εταιρίας με έδρα τη Ν. Υόρκη.

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2

ΠΑΛΙΑ ΠΟΛΗ ΚΑΒΑΛΑΣ

Γ ΠΑΛΙΑ ΜΟΥΣΙΚΗ

Γνωστό με αυτή την ονομασία το τέμενος Χαλήλ Μπέη, έργο των αρχών του 20ού αιώνα, αποτελεί χαρακτηριστικό παράδειγμα της οργάνωσης του αστικού χώρου. Κατά την αναστήλωσή του, ήρθε στο φως μια παλαιοχριστιανική τρίκλιτη βασιλική με μεσοβυζαντινή και υστεροβυζαντινή φάση.

Δ ΑΚΡΟΠΟΛΗ

Πιθανόν πάνω σε αρχαία και βυζαντινή χάραξη, η Ακρόπολη πήρε τη σημερινή της μορφή γύρω στα 1425 για το άνω τμήμα και στα 1520 για το κάτω. Έχει μια σειρά από πύλες, πύργους και προμαχώνες. Περιήλθε στο Δήμο Καβάλας με αγορά στα τέλη της δεκαετίας του 1960.

Ε ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΟ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ ΚΑΒΑΛΑΣ

Οι Καμάρες, μήκους 280 μέτρων, είναι το εντυπωσιακότερο τμήμα ενός εκτεταμένου δικτύου ύδρευσης της πόλης, κτισμένο με τοπικό πέτρωμα.

Φ ΚΑΡΝΑΓΙΟ

Πίσω από τις Καμάρες, στον μικρό όρμο διατηρείται ζωντανή η παράδοση του κτισίματος και της φροντίδας ξύλινων σκαφών. Στην περιοχή υπάρχουν ενδιαφέρουσες καπναποθήκες διαφόρων εποχών.

Γ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΡΡΕΝΩΝ

Κτίστηκε το 1909-1910 για να στεγάσει το οθωμανικό σχολείο της πόλης. Εντυπωσιακό οικοδόμημα, τυπικό των δημοσίων κτιρίων της εποχής. Χρησιμοποιήθηκε ως νοσοκομείο στους βαλκανικούς πολέμους και ήδη πριν το πόλεμο και ως σήμερα λειτουργεί ως σχολείο.

9 ΑΓ. ΠΑΥΛΟΣ

Ο ναός αυτός -έργο του Περικλή Φωτιάδη, διάσημου αρχιτέκτονα της Κωνσταντινούπολης, αποτελεί απόδειξη της ακμής και του δυναμισμού της ελληνορθόδοξης κοινότητας των αρχών του 20ού αιώνα. Ο φωτεινός τρούλος και η λιτή διακόσμηση εντυπωσιάζουν ακόμη και στις μέρες μας.

10 ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΚΑΠΝΑΠΟΘΗΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΑΠΝΕΡΓΑΤΗ

Ένα εξαιρετικό παράδειγμα οθωμανικού εκλεκτικισμού το κτίσμα αυτό των αρχών του 20ού αιώνα, με μνημείο αφιερωμένο στους καπνεργάτες που έχασαν τη ζωή τους στους απεργιακούς αγώνες του 1936, σήμερα στεγάζει τις συλλογές του Δήμου.

11 ΠΕΖΟΔΡΟΜΟΣ

Στο πολυσύχναστο κέντρο της πόλης υπάρχουν δημόσια κτίρια (Τράπεζα της Ελλάδος), ενδιαφέρουσες αναστηλώσεις και επαναχρήσεις καπναποθηκών. Περιπατήστε στους ζωντανούς δρόμους για διασκέδαση και ψώνια.

12 ΛΥΚΕΙΟ ΕΛΛΗΝΙΔΩΝ

Τμήμα του εβραϊκού σχολείου της πόλης, βρίσκεται στο κέντρο της άλλοτε εβραϊκής συνοικίας, όπου μπορεί να δει κάποιος και μια οικία με εβραϊκή χρονολογία. Σήμερα στεγάζει το Λύκειο Ελληνίδων.

ΧΑΡΤΗΣ ΔΙΑΔΡΟΜΩΝ

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 1

Εκτ. διάρκεια 150 λεπτά
(περιλαμβανομένης της επίσκεψης στο Μουσείο)

1. Αρχαιολογικό Μουσείο
2. Οδός Βενζέλου, Δημοτικό Θείο
3. Συγκρότημα Αγ. Ιωάννη
4. Ιδιωτικές Κατοικίες στη συνοικία του Αγ. Ιωάννη
5. Οδός Κύπρου
6. Μουσείο Καπου
7. Συγκρότημα Μητροπόλης
8. Καπναποθήκες Schenazi εργατικό κέντρο
9. Αγ. Παύλος
10. Δημοτική Καπναποθήκη - Πλατεία Καπνεργάτη
11. Πεζόδρομος
12. Λυκείο Ελλήνων

ΔΙΑΔΡΟΜΗ 2

Εκτ. διάρκεια 90 λεπτά

- A. Τέχνη
- B. Αγ. Νικόλαος
- C. Παλιά Μουσική
- D. Ακρόπολη
- E. Καμάρες
- F. Καρνάγιο
- G. Γυμνάσιο Αρρένων

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΑΒΑΛΑΣ

Η πόλη της Καβάλας, σημαντικό λιμάνι στη βόρεια ακτή του Αιγαίου κατοικείται από τα προϊστορικά χρόνια. Η πρώτη πόλη με το όνομα Νεάπολη ήταν πιθανότατα αποικία των Θασίων, που με τη σειρά της ήταν αποικία των Παρίων. Η πόλη γνώρισε ημέρες ευμάρειας και οι σχέσεις της με τη θάσσο πέρασαν πολλές διακυμάνσεις. Στον Πελοποννησιακό Πόλεμο πήρε το μέρος της Αθήνας. Έκοψε δικό της νόμισμα, χαρακτηριστικό ανεξαρτησίας. Ακολούθησε τη μοίρα της περιοχής και περιήλθε στον έλεγχο των Μακεδόνων, όταν η ανάδειξη των Φιλίππων την κατέστησε το επίγειό τους.

Η σημασία της στα χρόνια των Ρωμαίων ενισχύθηκε με την εγκατάσταση ρωμαίων αποίκων και την κατασκευή της Εγγατίας Οδού, καθώς αποτέλεσε σημείο ένωσης θαλασσίων και χερσαίων δρόμων. Αυτός θα ήταν ένας από τους λόγους για τους οποίους αποβιβάστηκε στην πόλη ο Απ. Παύλος, προερχόμενος από τη Μ. Ασία στο πρώτο από τα ταξίδια για τη διάδοση του Χριστιανισμού στην Ευρώπη. Στην πόλη ο Χριστιανισμός αφήνει το αποτύπωμά του με την ίδρυση εκκλησιών.

Την περίοδο των μετακινήσεων των λαών (7ος-9ος αι.), όταν ο έλεγχος στην ενδοχώρα χάνεται, η πόλη μένει στα χέρια των Βυζαντινών, σημαντικό λιμάνι μεταξύ Κωνσταντινούπολης και Θεσσαλονίκης. Η πόλη ανασυγκροτείται με δαπάνες από την πρωτεύουσα και αποκτά νέο όνομα, Χριστούπολις. Λεηλατείται από τους Νορμανδούς και πέφτει στα χέρια των Σταυροφόρων για μικρό διάστημα.

Στην περίοδο των εμφυλίων πολέμων, στις αρχές του 14ου αι. γίνεται θέατρο μαχών και για την αποτροπή της Καταλανικής κομπανίας οικοδομείται μακρύ τείχος από τον Ιωάννη Παλαιολόγο. Η πόλη μετά από περιπέτειες, περιέρχεται στον έλεγχο των Οθωμανών γύρω στο 1390 και κατά τις πηγές καταστρέφεται από τα θεμέλια.

Η ζωή μάλλον συνεχίζεται στο επίπεδο της επιβίωσης μέχρι τις αρχές του 16ου αι. όταν η πόλη ανασυγκροτείται από τον μεγάλο βεζίρη Ιμπραχίμ Πασά και αποκτά τις υποδομές ενός οθωμανικού κέντρου, τζαμί, χάνι, ιμαρέτ, χαμάμ κ.λπ. Η πόλη είναι το ήσυχο κέντρο μιας μικρής διοικητικής μονάδας μέχρι την έκρηξη του εμπορίου καπνού στα τέλη του 17ου αι. Η επιτυχία των ανατολικών καπνών στις αγορές της Δύσης κάνει την Καβάλα πολύβουο εμπορικό κέντρο, που προσελκύει εμπόρους από όλο τον κόσμο.

Η πληθυσμιακή έκρηξη οδηγεί την επέκταση της πόλης εκτός των τειχών στα μέσα της δεκαετίας του 1860. Τεράστιες και πολυάριθμες καπναποθήκες οικοδομούνται και νέες γειτονιές για τους εργάτες και τους επιχειρηματίες. Η πόλη περνά στα χέρια των Βουλγάρων στον Α΄ Βαλκανικό Πόλεμο το 1912 και στους Έλληνες το 1913. Στη δεύτερη βουλγαρική κατοχή (1916-1918) η πόλη χάνει μεγάλο τμήμα του πληθυσμού της από συστηματική στέρηση των τροφίμων.

Το 1923 εγκαθίστανται πολλοί ανταλλάξιμοι πρόσφυγες από τη Μ. Ασία, τον Πόντο και την Αν. Θράκη. Η πόλη προσαρτάται από τη Βουλγαρία στη διάρκεια της κατοχής και η εβραϊκή της κοινότητα χάνεται στην Τρεμπλίνκα. Στη μεταπολεμική περίοδο η πόλη επεκτείνεται και η οικονομία της προσανατολίζεται στις υπηρεσίες.

Project funded by the
EUROPEAN UNION

ΚΑΒΑΛΑ

Project funded by the
EUROPEAN UNION

Δήμος Καβάλας

ΛΙΜΗΝ: Πολιτιστικά Λιμάνια από το Αιγαίο έως τη Μαύρη Θάλασσα

Υπεύθυνος Σύνταξης: Δήμος Καβάλας

Ημερομηνία Έκδοσης: Ιούνιος 2015

Φωτογραφικό αρχείο:
Μιχάλη Λυκούνα / Δημωφέλεια
Αχιλλέας Σαββόπουλος / Νίκος Δεσσύλας

Η παρούσα δημοσίευση πραγματοποιήθηκε με τη συμβολή της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το περιεχόμενο της εκφράζει εξολοκλήρου τις απόψεις του Δήμου Καβάλας και δεν αντικατοπτρίζει τις απόψεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Common borders. Common solutions.

Common borders. Common solutions.

CROSS BORDER
COOPERATION

CROSS BORDER
COOPERATION